

Megjelen:
minden vasárnap
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz.
Kéziratok
nem adtnak vissza.
Nyílt-téri közlemé-
nyek soronként
30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak

helyben házhoz
hordva, vidékre
postán küldve
Éves díj . . . 8 kor.
Féléves . . . 4 kor.
Negyedéves . . . 2 kor.
Egyes szám ára 16 fill.

Hirdetések
árszabály szerint
közöltetnek.

Konzervativizmus.

Vak az, aki nem látja, hogy közéletünkben és társadalmunkban mind erősebb gyökeret ver egy irányzat, egy felfogás, mely 20—30 esztendőn keresztül, ha nem is idegen, de rokonszenves éppenséggel nem volt. A konzervativizmus ez, melyet néhány évtized előtt kiszorított a liberalizmus és most visszatér, hogy megbuktassa azt a rendszert, mely annak idején őt buktatta meg.

A konzervativizmus ezen megújulásáról ne hagyja senki, hogy az visszafejlődés. Nem, ez a fejlődés processusa, a tömegeket mozgató eszmék hullámváza.

Ne higgye senki, hogy a konzervativizmus sötétséget, elfogultságot, felekezeti türelmetlenséget, szóval a visszaidézett középkort jelenti. Ez a balvélemény csak Magyarországon van róla elterjedve, ami nem is csoda, mert hisz kifejtett konzervativ irányok és pártok a szónak mostani jelentőségében még alig voltak. Mi csak a közjogi konzervativizmust ismertük meg a maradi táblabíró világból, mely sehogysem tudta megérteni, hogy minek kell a magyarnak független és felelős miniszterium, avagy parlament. Most egészen más jelentősége van, a közjognak már alig jut szerep benne. A konzervativizmus ma Magyarországon azt jelenti, amit a külföldön.

Első sorban jelentőségében messze kiható gazdasági programja van. Megszünteti a ki-

váltóságokat, melyeket az ipar és kereskedelem a mezőgazdaság rovására élvez és viszont. Nálunk inkább csak az előbbiről lehet szó, a minnek egyébként természetes az oka. Nálunk harmincz esztendő előtt úgy szólván meg kellett teremteni az ipart és kereskedelmet, nagy áldozatokat hoztunk, és a megteremtés lázas munkájában nem csoda, ha háttérbe szorult bizonyos más érdek. Most azonban iparunk és kereskedelmünk nem szorul már a gyámoztatásnak erre a módjára. Szabadon bontogalja szárnyait és éppen olyan fontos tényezője lett közgazdaságunknak, mint a mezőgazdaság.

A konzervativizmus, a szó nemes értelmében óvakodik a tulkapásoktól, a haladást semmi tekintetben nem gátolja, de bizonyos lassu, nyugodt tempót visz bele a közéletbe. A vakmerő újításoktól irtózik, de nagy megfontolással alkot. És erre — mi türelem — tagadás — szüksége van már az országnak. Nagyon sok milliót dobáltunk ki haszontalanságokra a rohamos haladás és fejlődés reményében. Hogy többet ne mondjunk itt a Vaskapu szabályozás. Eddigél több mint husz millió koronába került, de még most sem hajozható a szoros.

Magyarországon még a közelmúltban szokás volt a konzervativizmust a reakcióval együtt emlegetni, ami pedig nem helyes dolog. Mert a konzervativizmus a reakciótól épp olyan távol áll, mint a liberalizmus. E helytelen fel-

fogás még a múltból maradt ránk, midőn konzervativeknek nevezték azokat a mágnásokat is, akik Metternich szekerét tolták. Ma egészen más jelent ez az irányzat, mely keveset fogalkozik politikával, semmit a közjoggal, de annál többet a gazdasági élettel és a társadalmi problémákkal.

Nézzük az angol konzervativet, akik a nagy britt birodalomban most a helyzetet uralják. Tanuljunk tőlük, ha az angol rendszer szellemét itt meg tudnák honosítani, az igazi szerencse lenne Magyarországra nézve. A szigetországban olyan szólási és lelkiismereti szabadság van, mely semmiiben sem áll mögötte a demokrata Franciaországnak. Ilyen konzervativizmusnak kell lennie nálunk is, mert hisz másképpen nem is lehet nálunk elképzelni egy uralkodó áramlatot, csak olyan, a mely biztosítja az egyén belső és külső szabadságát. Éppen csak ezért ismétlem: ne tévessze össze senki a modern konzervativizmust a reakcióval, vagy ultramontránizmussal. Helytelen tendencia az manapság, mely e fogalmakat azonosítja.

A szabad versenynek azonban meglehet, hogy ártani fog a konzervativizmus. Nem vitatható el a szabad versenynek hasznos és előnyös volta, de hogy káros és káros hatása is van sok tekintetben — az is bizonyos. Csakis a szabad versenynek tudható be, hogy bizonyos iparágak a romlásba kerültek és ha a kisiparosok sanyaru helyzetének okai felett

T Á R C Z A

A margaréta-huszár.

En edes, fehér szüvirágom, milyen tiszta voltál Te, milyen érintetlen ebben a csunya, piszkos feketeséggel teli világban.

Szeretnék egy kis meleget átvenni hervadt testedbe az én tüzes, fiatalon lüktető véreimből. Ide szorítlak a keblemre, a melyben hullámoz az élet, sejtetem és egy halavány árnya a vágyak; de te azért csak hideg maradsz tovább is!

Az ajkaim közé szívlak és lehelek rád lázas mohósággal éltető, nyári meleget. Ah, hiába, még jobban elsápad szegény kis arcod!

Szóval, edes szép margarétám, te végkép odavagy.

Sohase tér vissza ragyogó fehérséged, üde illatod, valamint nem jön vissza ő sem, ki meleg, simogató kezével a keblemre tűzött, a csipkehullámok közé.

Három nyugtalan, ijesztően rövid nap és három álmatlan, lázas éj választ el még az esküvőmtől; addig még sirhurok, azután már csak kacagni szabad.

Elképzelem, — a mennyire egy homályban borkáló és tapasztalatlan leány csak elképzelheti — hogy mi következik azután . . .

Kimondhatatlanul csuf és lelketlen csógnak tartom a való élet és az ábrándok effajta megalkuvását. Az ember mást szeret, de mert nincs reménye,

hogy ez a szerelem eredményt és boldogságot vonjon maga után, hát hozzá fűzi az életét egy olyan férfiéhez, a kit nem szeret ugyan, de a kinél a jövője gazdagsággal és jóléttel teljes.

Hanem mielőtt rálépek erre az okos leányka által össze-vissza taposott, szomorú ösvényre, ha odabucszam el tőled meg egyszer, te hervadt, szüvirágos virágokrétára, meg tőled is, ragyogó ifjúságom legelső álma!

Régi dal, megszokott és megunt.

A kezdetére nem emlékezem, vagy talán nem is kezdődött ez, hisz éjjel-nappal a szíveemben élt a képe, s egy álmom, egy gondolatom se volt, amelyik ne róla regélt volna! . . . Ott lovagolt el mindennap az ablakom alatt s milyen nehezen vártam a hét órát!

Borzas frou-frouval, még pirosan az edes álmodtól álltam az erkély szögletén s vártam a közeledő lödöbögést.

És ez így ismétlődött mindennap; ő szalutált mosolyogva, ragyogó szemekkel s az én keblemről leröpült egy harmatos kis margaréta . . . azután jött egy csók, a mit keztyűs kezével dobott az erkély felé s a mire én mélységesen elpirultam. És azután újra elhangzott a lödöbögés.

Olyan bájos volt mindez, mint maga a zsendülő tavasz, de a vége, az szomorú, mint az őszi hervadás.

A világ: az okos, józan, számító emberek világa előre tudta, hogy így lesz. Hogyne: egy huszár-

tiszt, dölczeg és szép, asszonyok által kényeztetett, a sarkantyujától a csákóforgójáig igaz katonaember, aki imádja a pályáját, meg egy bohó, szegény gyerekleány, a kinek a csinos arcán, meg az álmáin kívül semmije sincs! Szóval ők előre sejtették azt, a mit én, sajnos, csak egy kicsit később tudtam meg.

Meleg és szerelemre bujtók voltak az esték abban az időben, a levegő mámorossa vált a tavasz csókjától . . . Mi ott sétáltunk összesimulva a lombos akác-alleban s figyeltük a falevelek rejtelmes zugását.

Egyszerre csak — Istenem, hogy is történt? — megállt, megfogta mind a két kezem és lázasan sutogni kezdett:

— Szomjas vagyok, kimondhatatlanul szomjazom! . . . és a szeméből kicsapott a mohó szenvedély. Azután még közelebb lépett hozzám és az arcomra hajolt . . .

— Egy csóko, edes . . . edes bogaram!
És hát mit tehettem volna én, tudatlan, gyöngeszerelmes leány?

Hiszen olyan hirtelen és csodálatos módon történik az ilyesmi, mint a villámlás; egy pillanatra átszalad a felleget égen a vakító fényugár, azután újra sötét lesz, még komorabb és szomorubb feketeség.

Hogy a szerelem fényének is ilyen gyorsan végeszakad, arra nem is gondoltam; csak behunytam a szememet, hogy ne vakítson olyan nagyon s élveztem az első csók tüzeit, mint valami kábító mérget.

Istenem, milyen mindennapi történet ez; hallga-

elmélkedünk, az okok között ott találjuk a szabad versenyt is.

A versenynek megszorítását az iparosok fogják első sorban a legszivesebben látni. Erre a megszorításra őszintén szólva már régóta nagy szükség van sőt már annyira vagyunk, hogy egyes körök egyenesen a czéhrendszer visszaállítását követelik. A gyáripárnak mit sem fog ártani a helyes megszorítás, legfeljebb csak az a néhány gyár fogja megérezni, mely a kisipar róvására bírja az előnyöket.

A konzervativizmus, mely azokban a keretekben mozog, amelyeket például angliában szabtak neki, áldásos lehet. De végzetessé válhatik, ha túllépi a célszerűsítési határt, ha olyan emberek kezébe játsza a vezető hatalmat, akik tulzásokra hajlanak. Ezek aztán hamarosan lejártnak és gyűlöletessé tennék az új rendszert, mely a szabadságok ellen tör. De még nagyobb baj lenne az, hogy olyan ellenség erejét növelné; amelytől méltán van oka tartani a polgári társadalomnak, legyen az akár liberális, akár konzervatív. A szociálistákat értem. Egy rossz konzervatív uralom a legalkalmasabb uttörőjévé lehet a szociáldemokráciának. M.

A dalegylet kirándulása Hajdu-Nánásra.

A hajdu-nánási dalárda zászlóavatása ma egy hete tartott meg a debreczeni, szoboszlói és nánási dalárda közreműködésével. A részletekről most a következőket jelenthetjük:

Vasárnap reggel háromnegyed hét órakor indult el dalegyletünk a nánási kirándulásra. A debreczeni vasúti állomásnál a debreczeni dalegylet négy tagja várta dalárdánkat. Csúrka István, a debreczeni dalegylet tagja meleg szavakban üdvözölte a szoboszlóikat debreczeni daltestvérei nevében. Pénztáros István szíves szavakban reflektált a debreczeniek üdvözlétére. Debreczenben csaknem négy óra hosszat kellvén várakozni, Márk Endre dalegyleti elnök közbenjárására a debreczeni közbiztonsági és jéggyárat tekintet-

tag séták, rejtelmekkel teli, veszélyes estén, titkos kézzel, forrón összetapadó tekintet, aztán egy férfiak kedves érintése a derekunk körül, más semmi és mégis kész a regény; szomorú regénye az első csalódásnak!

A kis fehér virágok napról-napra ott ékeskedtek a szép huszár mellén; csak egy szál minden reggel, egyetlen friss, harmatos kis szál és mekkora csokor gyűlt belőlük mégis!

Lassanként az embereknek is szemét szurt ez a gyermekbolondság és margaréta-huszár volt a neve az egész városban.

A kíváncsi, irigy asszonyi szemek sokszor fűrészték szembe jövet, vajjon nem hervadt-e még el a sujtások közt a kis virág.

Egy napon azonban, — csunya, szomorú volt ez, — véget ért az idill.

Athelyezték, az ég tudja miért, vagy talán ő maga akarta így. Szóval m'enne kellett s így utoljára jöttünk össze a vadszölővel befuttatott lugasban.

— Lássá — mondta ő és mellém ült a kis padra. Nem akarom, hogy valaha megvetéssel gondoljon reám! Becsületes ember vagyok, aki egy hajszállal nem lép le az egyenes útról s nem ha gyna nyugtot az a tudat, hogy valaki miattam boldogtalan. Szeretem magát, de a pályámat is nagyon szeretem tengernyi küzdés vár reánk, amíg egymáséi lehetünk. Ahhoz, hogy hosszú esztendőre leküszömbölgök magát, nem vagyok elég önző. Én örökre szeretni fogom s ha valaha oltár elé állok nővel, csak maga lesz az. Viszonyásul azonban csak egy kis emlékeztést kérek meg ha akarja, egy kis barátságot. A szabadságát meghagyom!

Zihált a mellem s a zokogás keservesen fojtogott.

— Ur Isten! — libegtem magamban. — Hat ez szerelem, ez a becsület?

ték meg dalegyletünk tagjai, a hol Csáky János igazgató kalauzolása mellett egy pár órát töltöttek el, sok hasznos és tanulságos ismeretekkel gazdagodván. Ugyancsak a Márk Endre ur szíveségéből elköltött reggeli után a Hatvan-utcai vasúti állomáshoz vonultak ki dalárdistáink, a holakkorára már a debreczeni dalegylet tagjai és több más ottani dalárda küldöttsége gyülekezni kezdett.

Kedélyes hangulatban folyt az idő az egész uton. Hajdu-Büszörbénybe szállott föl közénk egyetünk 10 éven keresztül derék volt elnöke, dalegyletünk tiszteletbeli elnöke, Zsigmond Sándor esperes-lelkész, egyházkerületi főjegyző. Hatalmas, zugó éljenzés fogadta nemcsak a szoboszlói, hanem a többi összes dalárdák részéről is. Jóval egy óra után érkezett H.-Nánásra a vonat. A pályaudvaron nagyszámú közönség várta a vendégeket. A nánási dalárda üdvözlőt énekelt, dr. Nagy Gábor elnök pedig szép és tartalmas beszédben mondott istenhozzottat az érkező vendégeknek. A dalárdák nevében Márk Endre válaszolt. Diszes, előkelő közönség özőnlötte körül a dalos testvéreket és megkezdődött a bevonulás zenekarral, kibontott zászlókkal. A rendet a tűzoltóság tartotta fent. A nánási házak legtöbbszörrel nemzeti és hajdu-szinű zászlók lobogtak.

A rendező és elszállásoló bizottság dr. Nagy Gábor és Csíha Márton rendőrkapitány vezetése alatt nagy sikerrel oldotta meg feladatát. A központi fiúiskolából mindenki szállására ment és ott költötte el ebédjét. Nincs szándékunkban hajdu-nánási testvéreinkről dics-hymnusokat zengedezni, azt azonban nyilvánosan is ki kell emelnünk, hogy szivesebb, őszintébb, magyárosabb vendéglátásban eddigelő még nem volt része dalegyletünknek. Páratlanul figyelmesek is voltak hajdu-nánási házigazdáink valamennyien.

Délután 4 órakor kezdtek gyülekezni a vendégek a központi iskolának tágas udvarán. A gyülekezés alatt a debreczeni, szoboszlói és nánási dalárdák összpóráját tartották a közös darabokból. Öt óra után egy küldöttség ment a zászló-anyaért, dr. Nagy Gáborné Csáky Erzsébet urnóért. Hat óra tájban érkezett meg a zászló-anya 22 szép és bájos koszorulánytól kísérve. Nyomban kezdetét vette a zászló-avatás aktusa. Dr. Nagy Gábor elnök megnyitó beszéde után Pákozdy Lajos ev. ref. lelkész költői szárnyalású szép imában kívánt áldást a zászlóra, mint olyan jelvényre, mely alatt a szép, jó, nemes eszmék csirái lesznek hivatva fejlődésnek indulni. Dr. Nagy

Végre, magam se tudom, hogyan, kitört belőlem a szó:

— Igaza van! Csak menjen!

Ő erre megfogta a kezemet gyöngéden és úgy beszélt hozzám, a hogy egy beteg gyermekhez szokás:

— No, ne sirjon, édes kis virágom, legyen egy parányit okos; ennek így muszáj lenni!... Azért szeretem ám magáskát továbbra is, bárhova megyek!

Lehajólt föléim, sokszor egymásután megcsókolt, s én csak hajtogattam sűrűn hulló könyeim között:

— Jól van, hát menjen...

És csakugyan el is ment, de előbb visszaadta egy pár sűrűn telefirkált levélkémet, meg a csomó sárgára hervadt margarétát, a mit napról-napra öszszegyűjtöttem.

— Itt vannak — mondta — nem akarom, hogy a jövőben kellemetlen szorongással és aggódva gondoljon ezekre a dolgokra, a melyek kedvesek bár nekem, de még sem annyira, mint a maga lelki nyugalma!

Azóta sok idő mult már el és csak egyszer hallottam híret az én szép margaréta-huszáromnak; egy fiatal özvegy mágnásasszonnyal emlegették a nevét és csakugyan nemskóra rájuk is akadtam valamelyik lap hymen-rovatában.

A jó Isten tudná, hogyan, de túléltem ezt a keserűséget is. A halálért hiába imádkoztam, csak nem jött. Arra pedig, hogy az életet eldobjam, nem volt elég erőm. Meg aztán nem is érdemes egy ilyen ember miatt gyászba borítani a jó anyám szívét.

Élni akartam, élni és bosszút állani rajta, édes, jóleső bosszút!

... És most menyasszony vagyok. Három rövid nap és három lázas, álmatlan éjszaka választ el még az esküvőtől; addig sirhatok még eleget, azután már csak kietájni szabit.

Gáborné Csáky Erzsébet urnó, a zászlóanya illesztette a már akkor kibontott zászló nyelvébe az első szöveget néhány lelkes szó és egy gyönyörű zászlószalag adományozása kíséretében. Hatalmas, zugó éljenzés volt rá a felelet, valamint mindazokéra, akik csak zászlószegeket illesztettek be. Dalegyletünk nevében és megbízásából Pénztáros István városi főjegyző, al-elnök illesztette be a részükre juttatott zászlószeg, szépen átgondolt szavak kíséretében. A zászlószöveg beillesztése után dr. Nagy Gáborné urnó zászló-anya átadta azt a nánási dalárda zászlótartójának megörzés végett.

Kiss Ilyés egyetli tag hatásosan szavaltta el »Zászló bontáskor« című saját szerzeményű költeményét. A közönség szíves elismerésben részesítette a szerzőt.

Ez igazán remek alkalmi költeményt itt közöljük:

Bontsd ki, bontsd ki a te fényes szárnyad:
Dal jelképe, büszke lobogó!
Füröszd meg a tiszta levegőben,
A napfényben, mely oly ragyogó...
Bontsd ki, bontsd ki a te ékes szárnyad:
Hadd lobogjon, hadd intsen felénk,
Kik égi kegy ajándékképpen
Dalt zengenéi ihletet nyerének.

Taníts minket, taníts ama dalra,
Mely lelkünket égig emeli;
Hol dalt zengnek az Örök Dicsőnek
A csillagok fénylő ezrei.
Taníts minket, taníts ama dalra,
Ha szemünkbe égő köny fakad;
Hogy az, akit idelen szerettünk,
Siron tul is a miénk marad!

Taníts minket, taníts ama dalra,
Mint érezzünk szent hazánk iránt!
S vele együtt — soha nem feledve,
Mint szeressük a hű s jó királyt,
Taníts minket, taníts ama dalra
A szabadság vérázott terén:
Hogy élni szép, de a honért halni
Mégis legszebb e föld kerekén!

És szólj hozzánk amaz édes dalban,
Mint ifju s lány akkor énekel,
Midőn szíve titkolt édenében
Ama legszebb rózsaszál fesel...
És intsd felénk a jó kedv dalában,
Ha összecséng tele poharunk:
Hogy itt alant, e hitvány sárgolyón
Nemcsak ember, barát is vagyunk!

Óh bontsd ki hát a te ékes szárnyad:
Dal jelképe, drága lobogó!
Téged látva, buzogjon a lelkünk
S szívünk legyen lánggal lobogó:
Te vezérelj minket diadalra,
Ha majd ajkunk dal-csátára kel...
És irántad soba meg ne szünjön
Hőn dobogni a dalos kebel!

Az ünnepély folyama alatt az ottani dalárda énekelt több jól betanult és praecizen előadott ének-számot a közönség teljes elismerése mellett és végül a »Szózat«-tal rekesztette be az ünnepélyt. Nagy elismeréssel kell szólanunk e fiatal, de már is oly kiváló eredményt felmutató testvér-dalárdáról, mert a fáradság legkisebb látszata nélkül leküzdötte a zászló-avatás nehézségeit és még a hangversenyen is nagy sikerrel működött.

A zászló-avatás végeztével a debreczeni és szoboszlói dalegyletek dr. Nagy Gáborné zászlóanya lakására vonultak, hol előbb a szoboszlói, majd a debreczeni dalárdák énekeltek egy-egy szép magyar népdalegyveleget. A zászlóanya meghatóttan köszönte meg a nem várt, kedves megemlékezést.

A hangverseny esti 8 óra után vette kezdetét az ottani vendéglő diszes nagytermében Huber »Király induló«-jával, melyet a debreczeni, szoboszlói és nánási dalárdák összkarban adtak elő nagy hatással, a közönség tetszés nyilvánításai mellett. A debreczeni dalegylet az ő ismeretes, kitűnő előadási képességével és hanganyagával Gaál Ferenc »Honfidalat«-zajos és hosszantartó tetszésnyilvánítások között énekelte el. Kedves benyomást tett a közönségre és dalardistákra egyaránt, hogy a koszorú-hölgyek a debreczeni, szoboszlói és nánási dalárdák zászlóit a sorrendben megállapított külön énekeik alkalmával babérszörökkel ékesítették fel. Ez aktusnál minde-
ik dalárda elmondta a saját jellegét.

Miután az éljenzésnek vége-hossza nem volt, a debreczeni dalegylet még egy népdalegyleteget adott elő pótlásul.

Közvetlen a debreczeniek után énekelt a mi dalegyletünk működő kara. A közönség szíves megnyilatkozásából és tüntetésszerű tapsaiból azt vehetjük ki, hogy kellően oldottuk meg feladatunkat. — Huber Károly nagyszabású énekművének: az „Édes lánykám”-nak előadása által. Természetes tehát, hogy ismételnünk kellett. Ekkor egy pár kurucz nótát énekeltünk.

A hajdu-nánási dalárda egy műdarabot és egy népdalegyleteget énekelt érzéssel, kellemes felfogással és nyugodtsággal. Előadása által nagyban rászolgált a szíves óváczára, melyben a közönség részesítette.

A hangverseny a „Szózat” összkarban való előadásával végződött.

Hangverseny végeztével három száz terítékű bankett volt. S itt ismét megnyilatkozott a nánásiak szíves és áldozatkész vendégszeretete. Gazdag lakoma várt a vendégekre. A díkciók sorozatát dr. Nagy Gábor elnök nyitotta meg egy minden tekintetben sikerült és nagy tetszésben részesült felköszöntővel. Zsigmond Sándor egyházközi főkonzul, dr. Benedek János ügyvéd és lapszerkesztő tartalmas és szép díkciói után Fehér Gábor mondott felköszöntőt a hajdu-nánási daltestvéreinkre és annak derék elnökére. dr. Nagy Gáborra. Zsigmond Sándor esperes-lelkész újabb remek díkcióban nagyhatással a zászló anyát köszöntötte föl. Dr. Baltazar Dezső lelkész, dalegyletünk egyik alelnöke a daltestvérek egyetértésére s a dalosok közötti jó viszony ápolására üritett poharat. Csuhány László polgármester, Benkő Lajos lelkész, Kovács Gyula polgármester és mások díkciói után a fiatalság tánczra perdült és járta a ropogós csárdásokat reggeli 5 óráig. Az elemedettebb daltestvérek pedig szíves látás és jó bor mellett a bankett színhelyén ölelgették egymást, dalolgtatva, adomázgatva egész addig, míg a reggeli 6 óra 9 perczkor induló vonathoz kiindulni nem kellett. — Hétfőn reggel 9 óra 30 perczkor dalárdistáink már itthon voltak egy szép és kedves nap kellemes emlékeivel és a hajdu-nánásiak iránt táplált testvéries rokonérzés kötelekeivel megerősödve.

(B.)

Éh-inség Angyalházán.

Angyalházán a tartós szárazság következtében teljesen tönkre ment a legelő, úgy, hogy a nagy jószág hetek óta éheznek. Az angyalházi puszták kopár, mint a Szahara, s a jószág állomány a lehető legszánalmasabb állapotba jutott. Különösen a gulya nagyon rossz, a birka még csak bírja valamennyire. Ez arra indította a közbirtokossági tanácsot, miszerint a héten elhatározta, hogy a két gulyát haza hajtatja Angyalházáról és a belső ökörföldön helyezi el ideiglenesen. Ez csak úgy lehetséges, hogy a belső ökörgulyát meg szét fogják verni.

Szakértő gazdák mondják, hogy Angyalháza régen nem volt ilyen szánalmas állapotban, mint most, s a jószágállomány nagyon régen nem volt ehez hasonló sanyaru helyzetben.

A két gulyát okvetlenül haza kellett rendelni, mert ha még tovább is kint maradt volna, nagy része elhullott volna az éhség miatt.

A gazdaközönség nagy részére nézve igen nagy csapás ez, mert tavaly is takarmányszük világ volt s így a hazaszorult jószágot nincs mivel tartani. Már pedig az ökörgulyát holnap szétverik, s az onnan hazakerült jószágok jászolra szorulnak.

Annál rosszabb a helyzet, mert az idén a tallók is kopárak, s oda sem lehet kiverni a beszorult jószágokat.

A gazdaközönség baja egygyel tehát több lett, mert ime már a nyár elején arról kell

gondoskodnia, hogy a legelő nélkül maradt jószágot kész takarmányon tartassa.

Szóval az idén Angyalházára nagyon ráillik az az ismert elnevezés, hogy Éh-háza.

Sajnos, de úgy van.

H I R E K .

— **Kossuth Ferencz** Szatmárról jövet, főbb országgyűlési képviselő kíséretében, hétfőn reggel, a gyorsvonattal Szoboszlón utazott keresztül. A dalárda Nánásról jövet Debreczenben találkozott Kossuth Ferenczcel, a kit a peronon való megjelenésekor lelkesen megéljenzett. Kossuth a vonat indulása előtt magához kéréte Kovács Gyula polgármestert, s együtt utaztak egészen Szoboszlóig. Természetesen, hogy a társalgás tárgyát a politika képezte.

— **Papp Elek** Szoboszlón. Papp Elek, a nádudvari választókerület országgyűlési képviselője, ma reggel 7 órakor városunkba érkezett, a p.-angyalházi közbirtokosság gyűlésére, a hol a nádudvari érdekeltséget fogja képviselni. Ugy halljuk, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-párti választók a délelőtti folyamán nagy számmal tisztelegni fognak Papp Eleknek, a Kovács Gyula polgármester lakásán.

— **Szoboszló — Jarasi székely.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága kedden rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a III-ik járás kihatisásával kapcsolatosan tárgyalattott a nádudvari járás székhelyének áthelyezése is. A törvényhatósági bizottság hosszas vita után nagy szótöbbséggel kimondta, hogy a nádudvari járás székhelye Szoboszlóra fog áthelyeztetni. Ha tehát valami közbe nem jön, úgy városunk járási székhely is lesz ezenül, s ujevől kezdve már itt fog székelné a nádudvari járás főszolgabírája. Ennek csak örülhetünk, mert a járási székhely áthelyezése nagyban hozzájárul városunk élénkítéséhez.

— **Megsemmisített tanító-választás.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága, a héten, a Szabó Márton tanító megválasztását megsemmisítette. Ez a tanítói állás tehát legközelebb új választás útján fog betölteni. A közigazgatási bizottság eme határozatát — mint értesülünk — számos presbyter és egyháztag meg fogja fellebezni, úgy hogy mire illetékes helyeken elől a választás ügye, a megválasztott tanítónak oklevele lesz. Nézetünk szerint az ily huza — vonak csak a tanúgynek válnak kárára. A múlt évben aug. 19-én volt a tanítónó választás és a szeptemberi közigazgatási gyűlés tárgyalta a vármegyén az államségely ügyét, mégis megjött december hóra a kért államségely. Most is elvárhattunk volna kevés jóakarattal eddig. Külömben a hangulatból következtetve, a presbyterium többsége ismét férfi tanítókkal fogja egy esetleges választás esetén az említett tanítói állást betölteni.

— **Szemle Angyalházán.** Szerdán egy bizottság Angyalházán járt a jószágállományt megsemmisíteni. A bizottság úgy találta, hogy a legelő nagyon rossz, s hogy a gulyát vagy szét kell verni, vagy be kell hajtani a belső legelőre, mert különben elhull az éhség miatt.

— **A lócsiszár.** Weinberger Farkas ujfelhértói és Grossmann Sámuel demecseri lókereskedők, vasárnap 7 drb. igen értékes lovat vettek a karczagi vásáron. A nevezett kereskedők a lovak hazaszállítását egy ismeretlen emberre bízták, aki debreczeni lakosnak vallotta magát. A lóhajcsár el is jött a lovakal Szoboszlóig, itt azonban a nagyvendéglő előtt megpihentetve, áruba bocsátotta a rá bízott lovakat, még pedig potom áran, s hogy vásárt nem csinált, egyedül az volt az oka, mert járlatot nem tudott mutatni. Ezután az illető a Szt. György korcsmába ment, s ott alaposan leitta magát, azután pedig a lovakat hátrahagyva megszökött. A lótulajdonosok másnap jelentkeztek Tóth Mihály rendőrbiztosnál s átvették a jószágait. A lócsiszárnak azota se hire, se nyoma. Nem is keresteti az ördög sem, mert a két kereskedő csak annak örül, hogy a lovak megvannak.

— **Megmérgezett sertések.** Váczi Ferencz városi tanácsnoknak öt darab sertése, csütörtökön reggel, az etetés után hirtelen beteg lett s a sertések közül egy darab nemsokára el is hullott, a többit pedig a gyorsan alkalmazott orvosi segély mentette meg az elhullástól. A bonczolás és az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a sertések foszforral lettek megmérgezve, de hogy hogyan, az máig ki nem derült. Annyi bizonyos, hogy sem a háziakat, sem a cselédek nem terheli gondatlanság, a mérge tehát idegen kéz által lett az udvarba becsempészve. A károsult — természetesen — a legnagyobb gondossággal nyomozza a tettest.

— **Gazdasági kilátások.** Az aratás javában folyik s most már csak napok kérdése, hogy megtudjuk az eredményt. A kalászok legjobb esetben is csak közepes termést ígérnek, mert a májusi szárazság nagyon meglátászik rajtuk. A hol a vetés megdőlt, ott a szemje is megszorult s ez hatással is van a kedvezőtlen eredményre. A tengerik a határ legnagyobb részén aprók, szegények s ha a mostani legutóbbi eső nem segít rajtuk, úgy ezek sem adnak kielégítő termést. — Szóval összefoglalva az egész eredményt, oda üt ki a dolog, hogy ez az esztendő sem lesz valami bő s hogy a gazdák nagyrészben most is csalódnak fognak.

— **A pusztangyalházi közbirtokosság,** ma d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart a városháza nagy tanácstermében. Tárgy: a pusztangyalházi nyomásos gazdálkodásnak újabb 6 évre terjedő meghosszabbítása tárgyában határozat hozatal. Ezen a gyűlésen a nádudvari érdekeltséget Papp Elek országgyűlési képviselő fogja képviselni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Fehér Gábor.

2114 tk.
1901

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajdu-szoboszlói kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Varga és Waszcségnék Kádár József és neje elleni 26 k. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a szoboszlói 9452 sz. tjkvben A+1 alatt foglalt 1280/a hrsz. 1520/b sorszámú ház és udvarra 1200 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés 1901. augusztus 16-ikán délelőtti 10 órakor lesz e bíróság árverési termében.

Az ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni.

H.-Szoboszló, 1901 évi június 4-én.

Kir. tkvi hatóság.

2589/1901 tk.

Kossovics László,
kir. albíro.

3013 sz.
1901

Hirdetmény.

Az adókvétő bizottság által az 1901 évre megállapított III-ad osztályu kereseti adót feltüntető kvétési lajstrom, az 1901-évi július hó 13-tól 21 napjáig az adóügyi jegyzői hivatalban közzszemlére van kitéve.

A III-ad osztályu kereseti adó után kvétett általános jövedelmi pótdadó és országos betegpótlási pótdadóban netalán előforduló tévedések ellen 15 napon belől akár az adóügyi jegyzői hivatalban, akár közvetlenül a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál lehet felebbhezéssel élni.

Hajdu Szoboszló 1901 júli. 13.

Borók Gyula
adóügyi jegyző.

